

Brüsszel, 2017. június 1.
(OR. en)

9823/17

**Intézményközi referenciaszám:
2015/0278 (COD)**

**SOC 447
MI 465
ANTIDISCRIM 30
AUDIO 79
CODEC 944**

JELENTÉS

Küldi:	az Állandó Képviselők Bizottsága (I. rész)
Címzett:	a Tanács
Előző dok. sz.:	9483/1/17 REV 1 SOC 414 MI 438 ANTIDISCRIM 28 AUDIO 70 CODEC 875
Biz. dok. sz.:	14799/15 SOC 700 MI 770 ANTIDISCRIM 15 AUDIO 34 CODEC 1774 + ADD 1 - ADD 3 - COM(2015) 615 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a termékekhez és szolgáltatásokhoz való akadálymentes hozzáférés követelményeire vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről – Jelentés az elért eredményekről

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2015 decemberében előterjesztette az európai akadálymentesítési intézkedéscsomagra irányuló javaslatot, amelynek elfogadása révén az Európai Unióban (EU) különféle termékek és szolgáltatások könnyebben hozzáférhetővé válnának a fogyatékossgal élő személyek számára. A megbeszélések során – szakértői és politikai szinten egyaránt – a delegációk széleskörűen támogatták e javaslat célját. A javasolt európai akadálymentesítési intézkedéscsomagot az EU jogalkotási prioritásairól szóló intézményközi nyilatkozat is az egyik olyan javaslatként határozta meg, amelynek kapcsán az Európai Parlamentnek, az EU Tanácsának és az Európai Bizottságnak gyorsan eredményeket kellene elérnie a jogalkotás terén, és lehetőség szerint 2017 vége előtt be kellene fejeznie a munkát.

A máltai elnökség rengeteg erőfeszítést tett annak érdekében, hogy haladjon az európai akadálymentesítési intézkedéscsomaggal kapcsolatos munka, többek között a Coreperben folytatott mélyreható megbeszélés révén is. A munkacsoport a félév során összesen hét ülésnapot szentelt a javaslatnak.

Valamennyi delegáció továbbra is általános vizsgálati fenntartással élt a javaslat egészével kapcsolatban. A dán, a máltai és az egyesült királysági delegáció parlamenti vizsgálati fenntartással élt.

Az Európai Parlament eközben bizottsági szinten megvizsgálta a javaslatot, de a plenáris ülésen még nem fogadott el véleményt.¹

II. A MÁLTAI ELNÖKSÉG MEGKÖZELÍTÉSE

2016 végéig két elnökség során is hosszas megbeszéléseket folytattak a bizottsági javaslatról, a Tanács azonban nem vázolta fel, hogy milyen megközelítést fog követni. A helyzet tisztázása érdekében a máltai és a szlovák elnökség 2016 decemberében részletes kérdőívet² küldött a delegációknak.

A delegációk válaszaiból jobban kirajzolódott, hogy milyen aggályaik vannak többek között a következőkre vonatkozóan: a javaslat szerkezete, hatálya, az I. mellékletben szereplő, az akadálymentes hozzáférésre vonatkozó követelmények, az az adminisztratív és pénzügyi teher, amelyet az európai akadálymentesítési intézkedéscsomag a gazdasági szereplőkre (köztük a kkv-kre) és a hatóságokra róhat. Mindenekelőtt több delegáció is úgy vélte, hogy az európai akadálymentesítési intézkedéscsomag hatályának nem kellene kiterjednie az olyan egyéb (pl. az uniós alapokra és a közbeszerzésre vonatkozó) uniós jogi eszközökre, amelyek már tartalmazznak az akadálymentes hozzáférésre vonatkozó kötelezettségeket (lásd a javaslat 1. cikkének (3) bekezdését).

¹ A felelős bizottságban (IMCO) kijelölt előadó Morten LØKKEGAARD (DK/ALDE). Az EMPL bizottságban kijelölt előadó pedig KÓSA Ádám (HU/EPP).

² 15480/16.

A kérdőívre adott válaszok és a munkacsoportban folytatott további megbeszélések alapján a máltai elnökség egymás után több szövegjavaslatot is készített. Ezenfelül a Corepertől szakpolitikai iránymutatást kért az európai akadálymentesítési intézkedéscsomag szerkezetére és hatályára, valamint arra vonatkozóan, hogy az irányelvben esetleg szerepelhetne az akadálymentes hozzáférésre utaló külön jelölés³.

Az elnökség meglelégedéssel nyugtázta, hogy a Coreperben folytatott megbeszélés a következők szerinti egyértelmű iránymutatással szolgált a munkacsoport számára:

- az európai akadálymentesítési intézkedéscsomagnak meghatározott termékekre és szolgáltatásokra kell összpontosítania,
- a javaslatban említett egyéb, az akadálymentes hozzáférésre vonatkozó kötelezettségeket már tartalmazó (pl. az uniós alapokra és a közbeszerzésre vonatkozó) uniós jogi eszközökkel kapcsolatos kötelezettségeket ki kell vonni az európai akadálymentesítési intézkedéscsomag hatálya alól,
- célszerű megőrizni az európai akadálymentesítési intézkedéscsomagnak a Bizottság által javasolt szerkezetét (összhangban az új jogszabályi kerettel és a 765/2008/EK rendelet szerinti azon piacfelügyeleti intézkedésekkel, amelyek összefüggnek az európai akadálymentesítési intézkedéscsomagban foglalt, az akadálymentes hozzáférésre vonatkozó követelményekkel), mivel a szóban forgó szerkezet a termékekkel kapcsolatos különböző típusú kockázatok esetében is felhasználható,
- az audiovizuális ágazat esetében pontosítani kellene, hogy mely szempontokat kellene belefoglalni az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvbe, és melyeket az európai akadálymentesítési intézkedéscsomagba,
- helyénvaló, hogy az irányelv hatálya ne terjedjen ki az épített környezetre, mivel az irányelvek nem tartalmazhatnak ajánlásokat vagy önkéntes alkalmazásra vonatkozó rendelkezéseket,
- több delegáció is attól tartott, hogy a megfelelő termékeken feltüntetendő, akadálymentes hozzáférésre utaló külön jelölés bevezetése adminisztratív terhekkel járna, ezért nem lenne célszerű, ha az európai akadálymentesítési intézkedéscsomagban szerepelne ilyen jelölés.

³ 6744/1/17 REV 1

III. A MÁLTAI ELNÖKSÉG ÁLTAL A SZÖVEGEN VÉGREHAJTOTT FŐBB MÓDOSÍTÁSOK

Ami az egyes ágazatokat, termékeket, szolgáltatásokat, az akadálymentes hozzáférésre vonatkozó követelményeket és az irányelvtervezet egyéb elemeit illeti, az elnökség az alábbi legfontosabb módosításokat hajtotta végre a szövegen.⁴

Az elnökség még egyértelműbbé tette **az európai akadálymentesítési intézkedéscsomag hatálya alá tartozó termékek** körét (1. cikk (1) bekezdés). A szövegnek ez a része összességében nem okozott problémát, mindazonáltal a szöveg az egyértelműség kedvéért az alábbiakkal egészült ki: azok az önkiszolgáló terminálok tartoznak az irányelv hatálya alá, amelyek *az irányelv hatálya alá tartozó szolgáltatások nyújtására szolgálnak* (például a banki szolgáltatásokhoz használt bankjegykiadó automaták és a személyszállítási szolgáltatásokhoz használt utasfelvételi automaták). Emellett az irányelv hatálya alá tartoznak most már az *e-könyv-olvasók* is.

Az elnökség több helyen is pontosította **az európai akadálymentesítési intézkedéscsomag hatálya alá tartozó szolgáltatásokra** vonatkozó rendelkezéseket (1. cikk (2) bekezdés). A szolgáltatások felsorolása általában véve változatlan maradt; az irányelv hatálya alá tartoznak az elektronikus hírközlési szolgáltatások, az audiovizuális médiaszolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító szolgáltatások, a személyszállítási szolgáltatások egyes elemei, a fogyasztói banki szolgáltatások, az elektronikus könyvek és az elektronikus kereskedelem. A hatály kibővült a veszélyhelyzeti kommunikáció megválaszolására és kezelésére irányuló szolgáltatásokkal is. Az elnökség egyértelművé tette azonban, hogy a szolgáltatásoknak *a fogyasztók számára nyújtott* szolgáltatásoknak kell lenniük. Mivel az európai akadálymentesítési intézkedéscsomagban szereplő szolgáltatások legtöbbje uniós szinten már szabályozva van, fontos, hogy az európai akadálymentesítési intézkedéscsomag szövegében egyértelmű legyen, hogy milyen kapcsolat áll fenn az irányelv és az egyéb, ágazati jogszabályok között, és ez a jövőben is megállja a helyét. Ezért az elnökség e tekintetben további módosításokat végzett a szövegen. Az 1. cikk (2) bekezdése szövegének módosításai miatt a 2. cikkben található fogalommeghatározásokat és a preambulumbekendéseket is módosítani kellett.

A munkacsoport legutóbbi, május 15–16-i ülését követően az elnökség tovább finomította a hatály megfogalmazását az alábbi elemek tekintetében: „interaktív önkiszolgáló terminálok” a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan (az 1. cikk (1) bekezdése b) pontjának iv. alpontja), „elektronikus hírközlési szolgáltatások” (az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontja), „önkiszolgáló terminálok” a személyszállítási szolgáltatásokhoz kapcsolódóan (az 1. cikk (2) bekezdése c) pontjának iii. alpontja), elektronikus könyvek (az 1. cikk (2) bekezdésének e) pontja) és szerzői jogok (az 1. cikk (4) bekezdése).

⁴ A legutóbbi elnökségi szöveg a 9483/17 ADD 1 dokumentum.

Az elnökség törölte a szövegből a **hatályra** vonatkozó 1. cikk (3) bekezdését és „**Az akadálymentes hozzáférés követelményei más uniós jogszabályokban**” című VI. fejezetet (21–23. cikk), valamint az I. melléklet vonatkozó részeit. A hatályból elhagyott szövegrész miatt az elnökség törölte az irányelv szövegből a közbeszerzésre és az uniós alapokra vonatkozó összes hivatkozást.

A 2. cikk néhány **új fogalom meghatározással** egészült ki („az interaktív számítástechnikai kapacitással rendelkező, audiovizuális médiaszolgáltatásokhoz való akadálytalan hozzáféréshez használt fogyasztói végberendezések”, „veszélyhelyzeti kommunikáció”, „közbiztonsági válaszpont”, „veszélyhelyzeti szolgálat”, „kis- és középvállalkozások”, „fogyasztói végberendezés”, „interaktív számítástechnikai kapacitás”, „e-könyv-olvasó”, „intelligens menetjegyrendszer” és „elektronikus menetjegy-értékesítés”). Az elnökség törölte a 2. cikkből az „egyetemes tervezés” fogalmának meghatározását, mivel az magában a rendelkező részben nem szerepel.

A tagállamok aggodalmainak fényében az elnökség teljesen átszerkesztette **a 3. cikket és az I. mellékletet, amelyek az akadálymentes hozzáférésre vonatkozó követelményeket határozzák meg**. Az irányelv hatálya alá tartozó összes termékre és összes szolgáltatásra vonatkozó általános követelményeket az I. melléklet I., illetve III. szakasza határozza meg. Az I. melléklet többi szakasza csak bizonyos termékekre (II. szakasz) vagy szolgáltatásokra (IV. szakasz) vonatkozik. E szerkezetnek köszönhetően egyszerűsíteni lehetett az I. mellékletet (kevesebb ismétlés), ugyanakkor lehetővé vált az is, hogy szükség szerint ágazat-, illetve termékspecifikus követelményekről rendelkezzenek az akadálymentes hozzáférésre vonatkozóan. Az elnökség világosabbá tette az 1. és a 3. cikket (lásd különösen a 3. cikk (11)–(16) bekezdését) annak érdekében, hogy **kiküszöböljön minden esetleges ütközést az európai akadálymentesítési intézkedéscsomag és a közlekedési ágazatban a hozzáférést már szabályozó uniós ágazati jogszabályok között**.

Mivel több delegáció aggodalmának adott hangot amiatt, hogy az akadálymentes hozzáférésre vonatkozó követelmények teljesítése a kis- és középvállalkozások, illetve a mikrovállalkozások számára magas költségekkel járhat, az elnökség azt javasolta, hogy **a szolgáltatásokat kínáló mikrovállalkozások** mentesüljenek az európai akadálymentesítési intézkedéscsomagban foglalt, az akadálymentes hozzáférésre vonatkozó követelményeknek való megfelelés kötelezettsége alól (a 3. cikk (új) (4) bekezdése).

Az épített környezet szintén kikerült az európai akadálymentesítési intézkedéscsomag hatálya alól.

Az elnökség a szöveg egészében módosította a termékekkel foglalkozó *gazdasági szereplők* (az 5–10. cikkben szereplő gyártók, meghatalmazott képviselők, importőrök, forgalmazók), valamint a (11. cikkben szereplő) *szolgáltatók által teljesítendő kötelezettségekre* vonatkozó cikkek megfogalmazását, és az „akadálymentes hozzáféréssel kapcsolatos **kockázatra**” való hivatkozásokat „**az alkalmazandó akadálymentes hozzáférési követelményeknek való megfelelés**” stb. megszövegezéssel váltotta fel. Ennek jegyében módosult a *piacfelügyelettel* kapcsolatos 19. cikk is. A szöveg megmagyarázza az „alkalmazandó akadálymentes hozzáférési követelmények” fogalmát is.

Az **alapvető módosulásról és aránytalan teherről szóló 12. cikkben** az elnökség két fontos szövegezési javaslatot tett a gazdasági szereplőkre háruló terhek csökkentése érdekében. Annak értékelését követően, hogy az akadálymentes hozzáférésre vonatkozó követelményeknek való megfelelés aránytalan teherrel járna-e, az önkiszolgáló terminálokat használó szolgáltató dönthet úgy, hogy *pusztán néhány önkiszolgáló terminálja* legyen akadálymentesen hozzáférhető (az (új) (3a) bekezdés). E módosításon kívül minden gazdasági szereplőnek mindössze *5 évig kell megőriznie a szükséges dokumentációt* (a javaslatban szereplő korlátlan időtartam, illetve a szöveg egyik korábbi változatában szereplő 10 év helyett; lásd a (6) bekezdést).

Az elnökség némileg módosította **az átmeneti intézkedésekről szóló 27. cikket**, mivel javasolja, hogy a tagállamok hosszabb – legfeljebb 15 éves – átmeneti időszakot határozhassanak meg az *önkiszolgáló terminálokra* vonatkozóan, szemben a *szolgáltatásnyújtáshoz használt egyéb termékekkel* (amelyek esetében az átmeneti időszak 5 év).

Az elnökség finomította tovább a szöveg egyes részeit a legutóbbi megbeszélés és a beérkezett írásbeli észrevételek fényében. Az elnökség által javasolt legutóbbi módosításokat is tartalmazó teljes szöveget a 9483/17 ADD 1 dokumentum tartalmazza.

IV. A TOVÁBBI LÉPÉSEK

Intenzív munkát követően kézzelfogható előrelépést sikerült elérni a máltai elnökség alatt. A munkacsoport megvitatta a szöveg összes részét, és szükség szerint felülvizsgált számos technikai részletet.

Néhány tagállam azonban még nem alakította ki teljesen az álláspontját a javaslattal kapcsolatban, illetve ezen összetett szöveg bizonyos részeit illetően. Mindenekelőtt a technikai részletek további elemzést igényelnek. Egyes delegációk saját hatásvizsgálatot is szeretnének készíteni, mielőtt kialakítják az álláspontjukat a javaslatról.

A Tanács előkészítő szervei megvizsgálták a javaslat valamennyi szempontját, így a soron következő elnökség megfelelő helyzetben lesz az azzal kapcsolatos munka folytatásához.

Az elnökség véleménye szerint az általa végzett munka jelentős előrelépést jelent az irányelvvel kapcsolatos tanácsi álláspont kialakítása felé. A következő félévben a Tanács előkészítő szerveiben tovább folynak majd a megbeszélések a tanácsi álláspont elfogadása és az Európai Parlamenttel folytatandó tárgyalások megindítása céljából.